

Jan Cimický

USMĚVAVÝ

BUDDHA

Usměvavý Buddha

PRAHA 2009

Jan Cimický: Usměvavý Buddha
Vydání první
Copyright © 2009 Jan Cimický
All rights reserved

Vydalo nakladatelství Baronet a.s., Izraelská 6, Praha 10, www.baronet.cz
v roce 2009 jako svou 1417. publikaci
Přebal a vazba © 2009 Ricardo a Baronet
Ilustrace na přebalu © 2009 Jan Ungrád
Odpovědná redaktorka Daniela Kočí
Korektorka Marie Hošková
Sazba a grafická úprava Ricardo, Přemyslovská 38, Praha 3
Tisk a vazba: **FINIDR**, s. r. o., Český Těšín

Veškerá práva vyhrazena.
Tato kniha ani jakákoli její část nesmí být přetiskována, kopírována
či jiným způsobem rozšiřována bez výslovného povolení.

Název a logo BARONET® jsou ochranné známky zapsané
Úřadem průmyslového vlastnictví pod čísly zápisu 216133 a 216134.

ISBN 978-80-7384-193-5

BARONET
Praha 2009

Jan Cimický

Usměvavý Buddha

1.

„Musíme se rozejít!“

„Co to říkáš?“ vyděsil se.

Mlčela. Chvíli se na ni upřeně díval, připadalo mu, že je to jen krutá a hloupá legrace, nebyl na ni připraven a celý se najednou otrásl zimou.

„Musíme...“

„A proč?“ nechápal pořád.

„Já takhle nemohu dál žít. V nejistotě...“

Cítil, jak se v něm uvnitř odněkud šíří bolestivá vl-
na. Neuměl si představit, že by se něco v jeho životě
mohlo změnit. Tak si zvykl na její tvář, její něhu, na
její divokou touhu. Najednou by se to mělo změnit?

„Co tě to napadlo?“

„Dlouho o tom přemýšlím. Trápila jsem se...“

Zíral na ni nechápavě, připadalo mu, že mluví něja-
kým jiným jazykem, kterému ani není možné rozumět.

„Jak ses trápila?“

„Ty si mě stejně nikdy nevezmeš!“

Jsou slova či věty, které najednou padnou jako těž-
ký kámen, co se zřítí nečekaně z vysoké hory. Nelze je
vysvětlit.

„Jak to myslíš? Proč bych si tě nevzal? Dohodli
jsme se přece, že nejdřív vystuduješ! Nebo bys chtěla
studovat a ještě se o mne starat?“

Mlčela. Prý ženy dokážou snadno pálit mosty, muž
je v tomhle mnohem opatrnější, chová se spíš jako Tu-
rek, když na to přijde, přibral by další, ale tu původní
by nedokázal zapudit. Kdyby to tak šlo....

„Ty někoho máš?“ vyděsil se.

Pokrčila rameny.

„Nemám. Ale nejde to. Už dál nemůžu,“ nechtěla přesvědčit, jen konstatovala.

Byl to zásah, nečekaný blesk z jasného nebe. Nebo je to jen zlý sen?

Díval se na ni dál, jako by chtěl porozumět cizí řeči, jako by chtěl z výrazu obličeje a mimiky pochopit i něco víc, než mohou vyřknout a vyslovit zvuky obyčejných slov. Jestli žertuje nebo ho chce zkoušet, proč si vybrala najednou takový překvapivý a záludný okamžik? Vrátil se právě z třítydenní stáže v Americe, měl za sebou dlouhý let a ještě se nevyrovnal s časovou změnou! Tolik se těšil, až ji aspoň uvidí, přesvědčí se, že je... Ještě byl v mátožném polosnu, kdy hranice skutečnosti a reality nemají jasné kontury, splývají s mžitkami snových útržků. To je přece kruté a surové...

V duchu si rychle promítal celé poslední měsíce. Nic nepozoroval, naopak, stále mu zdůrazňovala, jak ho miluje a jak jí pořád chybí, jak se jí stýská. A najednou... Udělal něco, čím všechno změnil? Pokazil něco?

I z té dálky jí telefonoval a posílal sms zprávičky, aby věděla, že na ni myslí. Nic ho nenapadalo.

„To přece nemyslíš vážně, vid’?“

Zavrtěla hlavou.

„Ne, myslím to úplně vážně! Já už nemůžu. I rodiče na mě tlačí, abych to skončila, prostě to nejde...“

Nevnímal to jako přesvědčivý argument. Že se nelíbí rodičům, to by snad i pochopil, nedávno se rozvedl a platil na malou dcerku. Možná si pro dceru představovali někoho lepšího. Ale on přece nic neprovedl, je navíc expert na počítače, má spoustu nabídek, slušně vydělává, má vlastní byt...

„Můžeš říct, že jsem někdy nesplnil, co jsem slíbil?“

Zase jen zavrtěla hlavou. Vnímal to jako nejistotu, je jí to snad taky líto, možná proto nechce promluvit, možná ani sama nechce, aby se rozešli.

„Holčičko moje, já si ani nedovedu představit, že bys mi zmizela ze života, že bys nebyla, už nikdy... že bych se na tebe nemohl těšit, snít o tobě... já bych chtěl, abys byla navždycky, definitivně, abych byl konečně šťastný! A já jsem si myslel, že teď jsem. Nejvíc v životě...“

Pokrčila rameny. Možná ztratila hlas.

I když svítilo slunce, měl najednou pocit, že se propadá do tmy. Ani při největším úsilí si to nedokázal srovnat v hlavě, nemělo to logiku. Vždyť ještě před třemi dny mu Hanny telefonovala do Miami, slyšel i teď v duchu každé její slovo jako ze záznamu, vůbec by ho nenapadlo, že zatím přemýšlí o rozchodu a říká: „Broučku, stýská se mi, moc se mi po tobě stýská!“

„Mně taky, hrozně se těším, až tě zase uvidím.“ Chtěl ji překvapit, a tak jí každý den, po celé tři týdny, kupoval nějakou drobnost, suvenýr, dárek. Někdy hlouposti, jindy v tom viděl nějaký hlubší smysl. Nejvíc měl radost z halenky, nádherně barevné a vyšívané, která se jen obyčejně zavazovala na tkaničky na zádech, dovedl si představit, jak v tom bude nádherná a svůdná. Hanny ho přitahovala přece od prvního okamžiku, kdy ji spatřil a kdy ani nedoufal, že by se mohli sblížit!

A přece se tak stalo. Myslel si v tu chvíli, že je to řízením osudu, že to je odměna či prémie, za všechno strádání a neúspěchy, které v životě měl, že konečně našel někoho něžného a vroucího, kdo mu dá zadostiučinění, aby věřil, že láska existuje, že může být i on konečně šťastný... A skutečně celý rok byl, vznášel se, ale podvědomě měl pořád strach, že to nemůže vydržet, že ho Hanny opustí.

Vymlouvala mu to. A nakonec tomu uvěřil. Vůbec ho nenapadlo, že by to nemyslela vážně, že by to byla nadsázka, takový obvyklý slib, který se nebere doslova a nemusí se naplnit.

„Ty si se mnou nechceš povídat?“ zeptala se, když mu naposledy volala. Zaskočilo ho to.

„Ale ano,“ ujišťoval ji. Jenom mu připadalo zbytečné protelefonovat spoustu peněz, když si to hlavní řekli. Byl praktik. Možná ji tím naštvál?

Vždycky bral ty povrchní soudy o mužích a ženách, jimiž se hemží všechny zábavné časopisy, jako hlouposti. Že muži jsou přímočaří a ženy složité, že žádná žena neví, co chce, a nedá pokoj, dokud to nedostane...

„Hanny, miláčku, já bez tebe nedokážu být!“ A všechno se v něm svíralo.

Do úst mu stoupala divná hořkost a otrásl se.

„Vždyť jsme spolu byli šťastní, nebo ne?“

Mlčela a on si všiml, jak jí tečou po tvářích slzy. Byl v tu chvíli docela bezradný, nevěděl, co udělat, co říct, jak se bránit, jak možná ještě zachránit, co se dá. Jen nic nepokazit! Byl hrozně unavený.

Na tu poslední otázku neodpověděla.

„Ani jsi mi nevyprávěl o Americe! Určitě to bylo dokonalý!“

Vlastně nevěděl, co by měl vyprávět. Tři týdny v Miami seděl u počítačů a měl plnou hlavu vylepšování nějakého programu pro Microsoft. Jen sem tam prohodil slovo se sousedem, naturalizovaným Maďarem, který se jmenoval jako současný francouzský prezident Sarkozy, ale nebyli příbuzní. Janosz se narodil již na Floridě, kam jeho rodiče emigrovali z Budapešti krátce po událostech v šestapadesátém, tady vystudoval matematiku a v éře počítačů se pustil tímto směrem. Brzy získal pevnou pozici v odnoži Gatesovy firmy.

Co by měl tedy vyprávět? Že Miami je takové lázeňské město, kam se stahují na penzi Američani z celých Spojených států, protože je tu příznivé klima bez velkých výkyvů a moře příjemné? Že je tu spousta španělsky mluvících obyvatel, co sem přišli jednak z Kuby a jednak z Mexika a dalších států z jihu, větší-

nou nelegálně, ale už se tam etablovali? Že to městečko nemá žádnou historii, jak jsme zvyklí v Evropě, že asi největší pamětihodností je kostel, který nepřipomíná žádný stavební sloh? A nebo že tady přímo před vraty domu zastřelili nějakého slavného návrháře s italským jménem...

„Versace!“ poslouchala pozorně a hned reagovala.

„Jo, Versace...“ Nic mu to neříkalo, nepatřil k lidem, co sledují módu, nejlépe se cítil v tričku a džínách. Janosz mu hned po příjezdu poradil, aby se choval opatrně. Aby se, když přijede k obchodnímu centru na parkoviště, nejdřív rozhlédl, jestli tam někde není nějaký feták, co chce peníze. A kdyby ho nějaký oslovil, ať mu raději peníze dá, aby ho ze vzteku nezastřelil... Tohle ho, pravda, poněkud znervózňovalo. Raději se pořád ostražitě rozhlížel...

Bydlel v pronajatém bytečku v takovém „ghetu“ pro bohaté, ale moc si ho neužil. Jen asi dvakrát si večer sedl na balkon, odkud bylo vidět na moře a na světla v zálivu a dal si skleničku červeného merlotu, který se na Floridu dováží z Francie v netypických lahvích.

Na balkoně kvetla bugenvilie v obrovském květináči, asi ta nejskromnější květina na světě, které stačilo jen občas ji zalít, když si na to někdo z přechodných nájemníků vzpomněl, a přece pořád krásně kvetla.

Kdyby věděla, jak se mu po ní stýskalo. Mužský to nepotřebuje zdůrazňovat a opakovat, ale byla to pravda. Když mu nabídli, aby zůstal a pracoval pro Gate-sovu firmu na místě i dál, napadlo ho, že by za ním mohla přijet a třeba dostudovat tady... Že by už mohli být spolu. Možná to bylo dobré řešení, ale odmítl, bál se, že by to třeba Hanny nechtěla, neznal její názor – odjet tak daleko, od rodičů –, usoudil, že bude rozumnější, aby dostudovala doma. Vždyť podobné příležitosti budou jistě i pak!

Možná se mylil! Ale možná, že byla rozhodnutá jinak!

Svět kolem se najednou zatměl. Nevycházelo z něj jediné slovo, nějak se to uvnitř zadrhlo. I když chtěl něco říct, nešlo to. Marně polykal, marně se snažil chraplavě pokračovat. Nešlo to.

V tom pološeru se najednou jako na pomoc vynořil Janosz. Přesvědčil ho a jedinou volnou neděli ho vyvezl do přírodní rezervace, které se česky říká mokřad, do rejdiště aligátorů. Hleděly na něj studené a nehybné oči třímetrových zvířat, která umějí čekat a pak se mrštně a rychle zmocní kořisti.

Připadal si jako bezmocná kořist! Nechtěl se ponížovat, přesvědčovat, prosit a přitom by to rád udělal, nerozuměl tomu, nechápal, co se stalo, jak se mohlo všechno tak radikálně změnit.

Nebo se snad Hanny po celou tu dobu jen přetvařovala? To nebylo možné! Věděl však jistě, že on ji miluje. A věděl i to, že se s tím nedokáže smířit a už vůbec ne zapomenout.

Tak nějak to bylo. Pak se ještě usmála, otřela si slzy, jako by sama byla dojatá, a než se vzpamatoval, byla pryč. Utekla. Nestačil ji zastavit, nestačil se bránit. Snad to tak udělala schválně, úmyslně, aby nemohl něčím zvrátit její rozhodnutí, aby neuplatnil argument, co by ji zviklal.

A bylo to vůbec její rozhodnutí? Třeba za tím jsou jen její rodiče, kterým nikdy moc neseseděl. Nevěděl proč. Snad tím, že byl starší, rozvedený, se závazkem... Vlastně se jim nedivil, asi by reagoval stejně, ale mohli mu dát šanci se obhájit, neodsuzovat ho šmahem a definitivně. Nic přece není úplně černé nebo úplně bílé!

Sám před sebou měl svědomí čisté, nikdy nezalhal, snažil se být spravedlivý a zvažovat, nenaléhal. Užíval si své štěstí a nakonec uvěřil, že nic na světě nemůže tu idylku překazit. Jak se mýlil! Jak se ošklivě mýlil!

Georges Sandová si kdysi položila otázku, zda může člověk milovat znova, když ztratil člověka, kterého

doopravdy miloval. Odpověděl by teď NE... A vůbec, jak dál žít? Snažit se spíš přežít! Neuměl si představit, že by se mohl dívat se stejnou rozechvělou touhou na jinou dívku nebo ženu, že by jí věřil tak jako věřil Hanny.

Ležel na pohovce, hlavu opřenou o polštář a čas nechával míjet, nevnímal tikot hodin na zdi a všechno mu stále víc připomínalo její podobu.

Nesmím na ni myslet, říkal si, musím zapomenout a co nejrychleji vytěsnit každou vzpomínku, musím se pevně soustředit na něco jiného! Kdyby to bylo tak jednoduché, kdyby to vůbec bylo možné!

Očima těkal po místnosti, která se pomalu nořila do pozdního setmělého šera, nerozsvěcel a nechával předměty, aby vrhaly tajemné stíny.

Najednou si uvědomil, že na knihovně přímo proti němu je soška, kterou si přivezl z poslední cesty z Ameriky. Buddha, vyřezaný z voňavého teakového dřeva, usměvavý a veselý Buddha.

Usmíváš se a nemůžeš tušit, jak se trápím, pomyslel si. Jak jsem bezmocný a nešťastný. Neporadíš!

Možná, že dokonce polohlasně mluvil do ponurého ticha.

Buddha seděl dobromyslně, s vypaseným pupíkem a vypadal, jako by se ho jeho neštěstí nijak netýkalo. Koupil ho někde na okraji čínské čtvrti v Miami, kam zabloudil náhodou a z roztržitosti. Voněly tam obětní tyčinky a hrála tlumená čínská hudba. Na rozdíl od hlučných černošských nebo hispánských čtvrtí tady byl vzácný klid.

„Kupte si pane,“ uslyšel za sebou, a když se otočil, stál za ním asi desetiletý malý Čínánek a držel v ruce tuhle sošku.

Zaskočilo ho to. Vyhrkl na toho klučinu překvapeně a nesmyslně.

„A proč?“

„Přinese vám štěstí a dlouhý život!“

Neuměl odmítnout. Za dvacet dolarů si odnesl sošku zabalenou do novin.

Teď stojí na knihovně a bude na ni sedat prach jako na všechny suvenýry. Ale ať se snažil, jak chtěl, ten usměvavý Buddha ho přitahoval stále víc, musel se znovu a znovu obracet k místu, kde stál.

Šťestí!

„Kde jsi byl, když mě poslala k vodě? Nebo to je to štěstí?“

Dřevěný Buddha se dál jen dobromyslně usmíval, jako by ho nějaké cizí trápení vůbec nezajímalo.

„Je ti to jedno! Já vím, všem je to jedno! Každý se stará jen sám o sebe! A já jí tak věřil! Víc než sám sobě! Uvěřil jsem, že mě nikdy neopustí, a skoro jsem se styděl za to, že se o ni tak bojím. Jak mi to mohla udělat? Jak mě mohla tak zklamat? A proč právě teď?“

Privřel oči. A v tom se to stalo. Slyšel docela zřetelně hlas, který nevycházel zvenčí, ale zněl odněkud z nitra jeho hlavy. Byl to zvuk jasný a zřetelný.

„I ona se trápí...“

„Ale jak to může vydržet? Copak jí nechybím?“

„Chybíš jí. Jen nemá dost síly, aby vzdorovala. Musíš bojovat!“

„Snadno se řekne, bojovat! Ale jak?“

„Nesmíš dovolit, aby si myslela, že se zbaběle vzdáváš! Že se snadno smíříš s nepříznivou situací, musíš o ni bojovat!“

„Snadno se radí, ale jak bojovat? Mám ji unést a zavřít tady?“

Buddha se stále stejně vyrovnaně usmívá.

„Život je, můj milý, plný nepředvídatelných problémů, ale jsi na světě proto, abys je řešil. Jinak by tvůj život neměl smysl. Neexistuje nic krásného, co by sis předem spočítal, naopak, mnohem víc si vážíš toho, co je nečekané.“

„Mám si snad vážit toho, že se na mne vykašlala?“ už s ním polemizoval nahlas. Vnímal jeho odpovědi

a nepřipadalo mu nijak podivné, že mluví s dřevěnou vyřezávanou soškou.

„Ne, nevykašlala. Jen potřebuje přesvědčit, že stojíš za to, aby s tebou riskovala další život. Čeká na to.“

„I kdyby to byla pravda, nemůže se bránit tlaku okolí, rodičů...“

„Divil by ses, co dokáže milující žena vymyslet kvůli své lásce!“

Zarazil se. Co když má ten dřevěný panáček pravdu? Usmívá se tak dobrácky, přesvědčivě. Stojí si na knihovně, a přitom... ano uklidňuje! Uvědomoval si, že od okamžiku, kdy se soustředěně dívá na malou a možná vzácnou sošku, rozlévá se v něm sice předchozí zoufalství, ale trápení i pomalu vyprchává a zmocňuje se ho jakási uklidňující harmonie. Pokusil se s ním polemizovat.

„A co když se mýlíš? Co když to byla jen vypočítává mrcha a když jsem ji omrzela, klidně a bez výčitek svědomí se na mě vykašlala?“

„Mluví z tebe bolest a ta je vždycky nespravedlivá! Víš moc dobře, že tě milovala, a já vím, že tě dokonce stále miluje. Je na tobě, co teď uděláš! Možná ji přesvědčíš, že se mýlila, a nebo se utvrdíš, že udělala dobře.“

„A co mám tedy udělat?“

„Neurážet a neponižovat. Ani sebe, ani ji. Měl bys jí dát najevo, jak ji potřebuješ, jak ti chybí...“

„Ale to je přece samozřejmé!“

„Neboj se to opakovat znovu a znovu!“

Kdyby se alespoň tak provokativně neusmíval!

„Já se přece nezříkám své odpovědnosti, rád jí to budu opakovat třeba do nekonečna, ale potřebuji mít jistotu, že nejsem směšný, že nedotírám a že... mám naději...“

„Jistotu nebudeš mít nikdy! Mohl bych vyprávět stovky příběhů...“

„O veliké lásce?“

„Ano, o veliké lásce...“

Zavřel oči a snažil se na chvíli potlačit vnitřní dialog. Příliš se mu to nedařilo. Hanny poznal před rokem ve chvílích, kdy mu bylo těžko, a její objevení bylo jako blesk. Její osoba se mu okamžitě vryla do všech smyslů a nemohl uvěřit, že i ona ho přijala bez výhrad a upřímně. Čas, který prožili spolu, navzdory všemu, patřil spíše do legend!

Od chvíle, kdy se poprvé objali, se mu všechno začalo dařit, připadal si šťastný a myslel si, že to nic a nikdo nemůže změnit. Nakonec i ten prvotní majáček obav přestal blikat. Věřil jí zcela a bez výhrad. Nečekal podraz!

Jednou se mu dokonce svěřila, že takového mužského, jako je on, vždycky chtěla. Byla moudrá a mnohem vyzrálejší než ostatní dívky jejího věku! Co na tom, že mezi nimi byl věkový rozdíl!

Přistihl se, že by chtěl zase začít nový život. Snil najednou o tom, že jednou, až to bude možné, bude s Hanny žít, že spolu budou mít děti...

„Uděláš mi holčičku, jo?“ řekla jednou, když se něžně milovali, a on si uvědomil, jak po tom i on touží. Dítě z lásky... Nikdy dřív ho nic podobného nenašlo. Vlastně... Myslel na to pořád a snil o tom, že jednou bude jeho ženou...

Ještě v létě se spolu vydali na výlet do Krkonoš, šlapali od Zlatého návrší na Labskou boudu, a aby jim utekla dlouhá cesta, začal si pro Hanny vymýšlet pohádku. Pochopitelně o vládci hor, Krakonošovi! Miloval Hanny, udělal by pro ni snad všechno na světě.

Ted' si uvědomoval ještě víc, co ztrácí. Bylo mu tak těžko!

Myslel si, že je naivní, když stále mluví k dřevěné sošce, ale chtěl, aby věděla, co pro Hanny vymyslel.

Buddha se stále usmíval.

„Víš, pochodovali jsme v horku pod pražícím sluníčkem a já jsem chtěl, aby byla spokojená, aby nelitovala, že kvůli mně musí polykat kilometry po horách. Nikdy

neřekla ani slovo, že by se jí to nelíbilo. Věřil jsem, že bude ta nejspolehlivější partnerka na světě!“

Dřevěná soška nereagovala.

„Dobrá, tak poslouchej! A dáš mi určitě za pravdu.“ Podepřel si hlavu a snažil se rozpomenout na každé slovíčko.

„Když ještě svahy Krkonoš lemovaly neprostupné lesy a žilo v nich mnoho zvířat, dokonce i medvědi a vlci, a když borůvky dozrávaly na palec veliké a voda v potůčcích byla čistá, že se v ní odráželo nebe, žil v dřevěném domku na úpatí Čertovy hory lesník Matěj. Domek to nebyl velký, postavený ze smrkových fošen a voněl smůlou a pryskyřicí.

Matějovi bylo skoro třicet let, doma jich bylo deset, děti jako schůdky, a tak už v patnácti musel do světa, aby neujídal z malého krajíce. Musel se o sebe postarat. Na harrachovském polesí zrovna chyběl někdo, kdo by se staral o kus lesa. Matěj byl statný, silný chlapec a nikomu nevadilo, že je tak mladý!

Práce v lese se Matějovi moc líbila, z počátku se učil, jak se v přírodě chovat, jak stopovat zvěř, co každé zvířátko potřebuje. Pěstoval sazeničky smrků a boroviček ve školce, sbíral na podzim bukvice, kaštany a žaludy, dokonce i planá jablíčka a schovával je na zimu, aby přilepšil hladovějící zvěři.

Tak plynuly roky a Matěj tu žil sám, zvykl si na takový život samotáře. Ale jedné bezesné noci měl podivný sen, zdálo se mu, že vidí krásnou dívku, která se k němu blížila a natahovala ruce. Měla dlouhé tmavé vlasy a stejně tmavé laskavé oči, usmívala se a Matěj se probudil a s bušícím srdcem zíral do tmy. Hned na zítří se svěřil kamarádovi, starému lesníkovi, který žil s rodinou na Dvoračkách.

„Můj milý Matěji, už je asi na čase, abys založil rodinu!“ řekl mu starší kolega. „Můžeš žít sám, ale představ si, že přijdeš domů a na plotně voní bramboračka a žena se na tebe usměje a políbí tě...“

„To se snadno řekne, ale kde takovou hodnou ženu najdu?“

„Musíš jít mezi lidi, někam dolů, do údolí, třeba do Harrachova nebo do Rokytnice. A tam si nějakou namluvit...“

„Namluvit? Jak se to dělá?“

„Jak? Můj ty smutku, to jde přece samo. Přijdeš na zábavu, rozhlídneš se, která dívka je tam sama, smutná a opuštěná, a vyzveš ji k tanci...“

„Ale já přece neumím tančit!“

„No tak... si k ní přisedneš, představíš se, pozveš ji na sklenku něčeho dobrého a budeš si s ní povídat! Když to bude ta pravá, poznáš to,“ řekl starší kolega a lišácky se usmál. „Poznáš!“

Matěj z toho moc chytrý nebyl, ale hned příští týden v neděli se oholil a svátečně oblékl a vydal se do Harrachova na zábavu. Byla právě v plném proudu, když dorazil. Takových lidí! Muzika hrála nahlas, že nebylo slyšet slovo.

Připadal si tu ztracený a bezmocný, už to chtěl vzdát a odejít a žít dál tak jako dosud, sám, ale najednou si všiml, že v koutku u dveří sedí nějaká opuštěná dívka. Chvilí váhal, jestli ji má oslovit a přisednout si k ní!

„Já jsem Matěj, lesník,“ řekl nejistě a usmál se na ni.

Jen přikývla, ale mlčela. Měla uplakané oči. Matěj dosedl vedle ní.

„Stalo se vám něco? Někdo vám ublížil?“

Zavrtěla hlavou.

„Ale ne...“ Snad chvíli váhala, jestli tomu neznámému mládenci má vykládat něco o svém trápení. Matěj se na ni však díval tak úpěnlivě, že nemohla dál mlčet.

„Já nevím, co si počnu... Víte... žila jsem s dědečkem, nikoho jiného nemám, všichni umřeli. Dědeček pracoval ve sklárně, ale najednou v práci padl a už mu nebylo pomoci. A protože náš domek patří sklárně, direktor rozhodl, že se musím vystěhovat, protože po-

třebuje bydlení pro nového dělníka... A já nevím, kam bych šla!‘

„Tak proto jste taková smutná?“

Upřela na něj své tmavé oči a mlčky přikývla. Matěj sklopil hlavu, a snad jako by se ostýchal, docela potichu řekl:

„Víte, kdybyste chtěla, u mne je místa dost...“

Podívala se na něj uslzenými kukadly.

„Opravdu? Mohla bych?“

A tak se Kristýnka nastěhovala do Matějovy chaloupky na úpatí Čertovy hory.

Bylo to děvče nejen pohledné, ale i skromné a pracovitě a zakrátko to mezi ní a Matějem nějak zajiskřilo, a i když se Matěj choval jako pravý kavalír, těžko odolával pomyšlení vzít tu krásnou dívku do náruče, obejmout ji a políbit! Kdyby jen tušil, že i Kristýnka má stejné pokušení, i ona obdivovala Matěje stále víc, jeho odhodlanost, sílu a něhu, s níž se na ni díval. Ale oba byli nesmělí a netroufali si dát najevo svoje city.

A tak utíkal čas, oni spolu žili šťastně a pořád jako by čekali na nějakou příležitost. Kristýnka vařila, prala, starala se o všechno a Matěj odcházel brzo ráno a vracel se za setmění. Kdyby tak Kristýnka věděla, jak často se zastaví někde na průseku lesa a dívá se do krajiny a přitom na ni myslí! Kdyby tak Matěj věděl, jak si Kristýnka často povzdychne, když pere jeho košile!

Přišlo léto a v lese dozrála spousta borůvek.

„Víš co, Matýsku,“ řekla jednou večer Kristýnka, když rozsvěcela olejovou lampičku, „mohla bych s tebou jít ráno do lesa a ukážeš mi, kde jsou nejsladší modré borůvky, a já budu celý den sbírat a celý týden tak s tebou vždycky ráno půjdu... a v neděli spolu půjdeme s košem na trh a prodáme je. Spousta lidí ve městě by chtěla lesní plody, ale nemohou si je nasbírat! Vyděláme nějaké peníze a já taky trochu pomůžu, víš?“

Nevymlouval jí to, naopak měl radost, že s ním po ránu půjde a že celý den bude v lese někde poblíž.

„A nebudeš se bát?“

„A čeho bych se bála? Medvěda? Nebo snad Krakonoše? Ten přece chudým neubližuje!“

Co jí na to měl říct? Miloval ji a tak rád by ji pohladil, políbil, ale nedokázal v sobě najít tu odvahu. Častokrát si ve dne při procházkách po kopcích říkal, jak by bylo krásné, kdyby měli spolu děti, představoval si dokonce, jak by asi vypadaly... Jenže když přišel domů, sklopil hlavu a nevypadlo z něj kloudné slovo, styděl se dát najevo, co cítí.

„Tak dobře, ujednáno!“

Každý všední den s ním za svítání Kristýnka vstávala a chodila na stráně pod Dvoračkami, někdy i na Zadní Plech a nebo na Kotel a údolím říčky Mumlavy a všude jí Matěj ukazoval ta nejznamenitější borůvčí, kde se borůvky černaly jako obrovské kuličky. A v neděli pak chodili s velkým košem na trh do Jilemnice a tam se po jejich borůvkách mohli lidé strhat! Každý chtěl borůvky jen od Kristýnky, sladké a veliké lesní plody.

Tři týdny tak Kristýnka chodila den co den brzo ráno s Matějem po Krkonoších a sbírala, ruce měla modré, že se prsty nedaly ani umýt, a vždy v neděli šlapali společně, ruku v ruce do Jilemnice. Pokaždé si donesli domů pár zlatáků.

To by mohlo být na svatbu, přemýšlel Matěj, ale mlčel. I Kristýnku to napadlo, ale ani ona nenašla odvahu mluvit o svatbě. Vždyť spolu žili pořád spíš jako bratr a sestra! A přitom se tolik přitahovali!

Čtvrtý týden byl v polovičce srpna. Hned v pondělí Kristýnka vstala jako obvykle, udělala snídani a pak spolu s Matějem vyšli do hor.

„Dneska tě zavedu do míst, která nikdo nezná, a tam jsou největší borůvky, jaké jsem kdy viděl,“ řekl Matěj a vyšli. Stoupali do vrchu a tak prudce, až se jim dechu nedostávalo, občas se zastavili, aby si oddechli.

Stromy pomalu řídly a rozsáhlou planinu pokrývalo jen husté borůvčí.

„Jsme na místě,“ řekl Matěj. „Nebudeš se tu bát? A trefíš domů?“

„To se ví, Matěji, nejsem přece malá holka.“

Ještě chvíli otálel, jako by chtěl říct, jak ji má rád, ale ani teď to nedokázal. Jen přikývl a pomalu a nerad odcházel za svými povinnostmi.

Kristýnka sbírala a sbírala, v poledne měla plný džbán a sbírala dál. Ani si nevšimla, že se nebe nějak podivně zatáhlo a obloha potemněla. Teprve když začal váť studený vítr, zvedla hlavu a vyděsila se. Nebe bylo zlověstně černé a ve vzduchu vibrovalo elektrizující napětí, jako by každou chvíli měla začít nelístoplná horská bouře.

Kristýnka propadla panice. Co teď? Kam utéct? Kam se schovat? Věděla, že domů nedojde, je to příliš daleko, ale nemohla zůstat jen tak v horách, bála se a všechno se v ní nějak třásllo a chvělo úzkostí. Nemyslela však na sebe! Vzpomněla si na Matěje! Snad se někde schová a přečká, až se bouře utiší!

Opatrně vstala, nohy celé zkřehlé od toho, jak klečela v borůvčí. Nemohla si vzpomenout, jak se má vydat zpátky. Zafoukal vítr a kolem ní se rozprostřel mrak hustý jako mlha na podzim. Nevěděla, kam jít a kudy!

Šla tedy jen tak dopředu, jak ji nohy nesly, nazdařbůh.

Na nebi se začaly křížovat blesky a hrom rachotil a pak se najednou spustil prudký déšť, průtrž mračen. Kristýnka byla rázem docela mokrá a nebylo kam se schovat, neviděla před sebe na krok, rozběhla se dopředu, ale sotva uběhla pár metrů, zakopla nešikovně o vyčnívající kořen a spadla. Všechny borůvky, co za den nasbírala, se rozkutálely po zemi... Zmateně začala sbírat alespoň něco, ale déšť sílil a blesky osvětlovaly hory stále divoceji, sotva dvě hrstičky schovala do džbánu a zase utíkala jako o život.